

Kommunedirektør

Dato: 03.03.2026

Løpenummer: 367/2026

Arkivsaksnummer: 2025/138

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
26/10	Formannskapet	11.03.2026

Lofotkraft - deling av konsern

Saken behandles av formannskapet etter kommuneloven § 11-8 andre ledd (hastekompetanse), da det ikke er tid til ordinær kommunestyrebehandling før ekstraordinær generalforsamling i Lofotkraft AS den 25. mars 2026.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Formannskapet gir ordfører fullmakt til å møte på ekstraordinær generalforsamling i Lofotkraft AS den 25. mars 2026 og stemme ja til foreslått deling av konsernet, herunder utskillelse av kraftstasjonene i et eget søsterkonsern.

Sammendrag

Det skal avholdes ekstraordinær generalforsamling i Lofotkraft AS den 25. mars 2026 for å behandle forslag om deling av konsernet. Forslaget innebærer at kraftstasjonene som i dag ligger i Lofotkraft Produksjon AS skilles ut i et eget søsterkonsern. Hensikten er blant annet å sikre fortsatt offentlig eierskap til kraftstasjonene og samtidig legge til rette for at aksjene i Lofotkraft AS kan være likt omsettelige.

For at Røst kommune skal kunne delta i generalforsamlingen må kommunen gi ordfører fullmakt til å representere kommunen og avgi stemme.

Saksopplysninger

Vågan- og Vestvågøy kommune har vedtatt et delvis salg av aksjer i Lofotkraft AS til KLP. Samtidig og med samme verdigrunnlag er det planlagt å gjennomføre en rettet emisjon mot KLP. Det er lagt som en forutsetning at samtlige kraftstasjoner i Lofotkraft Produksjon AS, skal overføres til et søsterkonsern for å sikre at eierskapet til kraftstasjonene forblir hos dagens aksjonærer.

For å få til dette må det gjennomføres en ekstraordinær generalforsamling i Lofotkraft AS som tar stilling til vedtak om deling av konsernet, hvor kraftstasjonene fisjonerer ut. Dette dokumentet med vedlegg, beskriver og illustrerer prosessen og kan brukes som saksfremlegg hos aksjonærene (kommunene), for å gi ordførerne fullmakt til å stille på den ekstraordinære generalforsamlingen som planlagt 25. mars d.å. Det presiseres at nevnte generalforsamling KUN skal behandle deling av konsernet, ikke aksjesalg eller emisjon.

Lofotkraft Produksjon AS som er et 100% eid datterselskap av Lofotkraft AS, eier og drifter i dag 9 kraftstasjoner. 4 av kraftstasjonene er av en slik karakter at de er underlagt et konsesjonsreglement. Konsesjonsreglementet innehar blant annet regler om at disse stasjonene må ha et offentlig eierskap på minst 2/3. Siden disse 4 kraftstasjonene er "plassert" i et konsern, vil kravet om offentlig eierskap transporteres opp til også å gjelde morselskapet Lofotkraft AS.

Siden Lofotkraft AS ikke har ulike aksjeklasser (For eksempel) A og B aksjer vil det kunne si at noen av dagens aksjonærer (kommunene i Lofoten) vil kunne selge sine aksjer på det "åpne markedet", mens de som eventuelt ønsker å selge etter at 1/3 av aksjene var solgt til private selskaper (som for eksempel KLP), vil bare kunne selge til offentlige aktører (Kommunen eller kraftselskap eid av Kommuner), dette kan medføre en redusert verdi på aksjene. Ved å skille kraftstasjonene ut av konsernet Lofotkraft, vil denne eierskapsbegrensningen også flyttes ut av konsernet og samtlige aksjer i Lofotkraft AS er like omsettelige.

I kommunenes behandling av mulig omstrukturering av Lofotkraft-konsernet og flytting av eierskapet som KLP i dag har i Elmea AS (KLP eier 15%) opp til Lofotkraft AS (Morselskapet), kom det frem et ønske om at en ikke bare flyttet de 4 kraftstasjonene som var underlagt konsesjonsreglement, men også flyttet de 5 øvrige kraftstasjonene som eies av Lofotkraft Produksjon AS. Ved en slik operasjon ville en opprettholde et minimum 2/3 offentlig eierskap til samtlige kraftstasjoner som ligger i Lofoten. Eierskapet i det nye selskapet/konsernet som eier

kraftstasjonene vil da bli etablert med samme fordeling mellom kommunene i Lofoten, som den i dag er i Lofotkraft AS, og dette vil skje før eventuelt nye eierskap etableres i Lofotkraft AS.

I forbindelse med etableringen av det nye konsernet vil det opprettes 2 aksjeklasser (A og B) der en vil ha kontroll på hvilke aksjer som er fritt omsettelige og hvilke aksjer som "bare" kan selges til - 2 - en offentlig aktør (Eks. 1/3 av aksjene i selskapet er A aksjer og 2/3 av aksjene er B aksjer).

Hver eier vil da motta sine aksjer med 1/3 A aksjer og 2/3 B aksjer og en unngår problematikken rundt at det har noe å si når en eventuelt ønsker å selge og til hvem, nå vil en ha like vilkår for sin aksjepost.

Lofotkraft-konsernet ønsker å kunne fortsette å produsere kraft på samme måte som vi gjør i dag, selv om eierskapet til kraftstasjonene flyttes ut av konsernet. Vi opprettholder derfor all virksomhet som vi i dag har i Lofotkraft Produksjon AS. Ansatte, systemer, forpliktelser, osv. blir uforandret, men siden eierskapet til kraftstasjonene er flyttet til nytt selskap etablerer vi en leieavtale mellom eierselskapet (nytt) og driftsselskapet (opprinnelig), der leietaker overtar alle rettigheter, men også alle forpliktelser og risikoer til kraftproduksjon. En slik leieavtale vil bli etablert i forbindelse med stiftingen av nytt eierselskap og kan maksimalt ha en varighet på 15 år.

Vedlagt er en beskrivelse og skisse av beskrevet prosess knyttet til flytting av samtlige kraftanlegg fra Lofotkraft Produksjon AS og ut til et eget "søsterkonsern" som er utarbeidet av Thommesen. Skissene håper vi skal være klargjørende i forhold til de ulike trinnene som må gjennomføres for å komme til endelig ønsket struktur.

Vurderinger

Kommunedirektøren vurderer at saken gjelder en organisatorisk tilpasning i Lofotkraft-konsernet som også behandles i de øvrige eierkommunene.

Forslaget innebærer i seg selv ikke salg av aksjer, men legger til rette for en mulig videre utvikling av eierskapet i selskapet. Delingen av konsernet vil bidra til å sikre offentlig eierskap til kraftstasjonene samtidig som aksjene i Lofotkraft AS kan være likt omsettelige for eierkommunene.

For at Røst kommune skal kunne delta i den ekstraordinære generalforsamlingen må kommunen gi ordfører fullmakt til å representere kommunen og avgi stemme.

Konklusjon og anbefaling

Kommunedirektøren anbefaler at formannskapet gir ordfører fullmakt til å møte på ekstraordinær generalforsamling i Lofotkraft AS den 25. mars 2026 og stemme for foreslått deling av konsernet.

Cesilie Janette Borge

Kommunedirektør

Saksbehandler: Cesilie Janette Borge

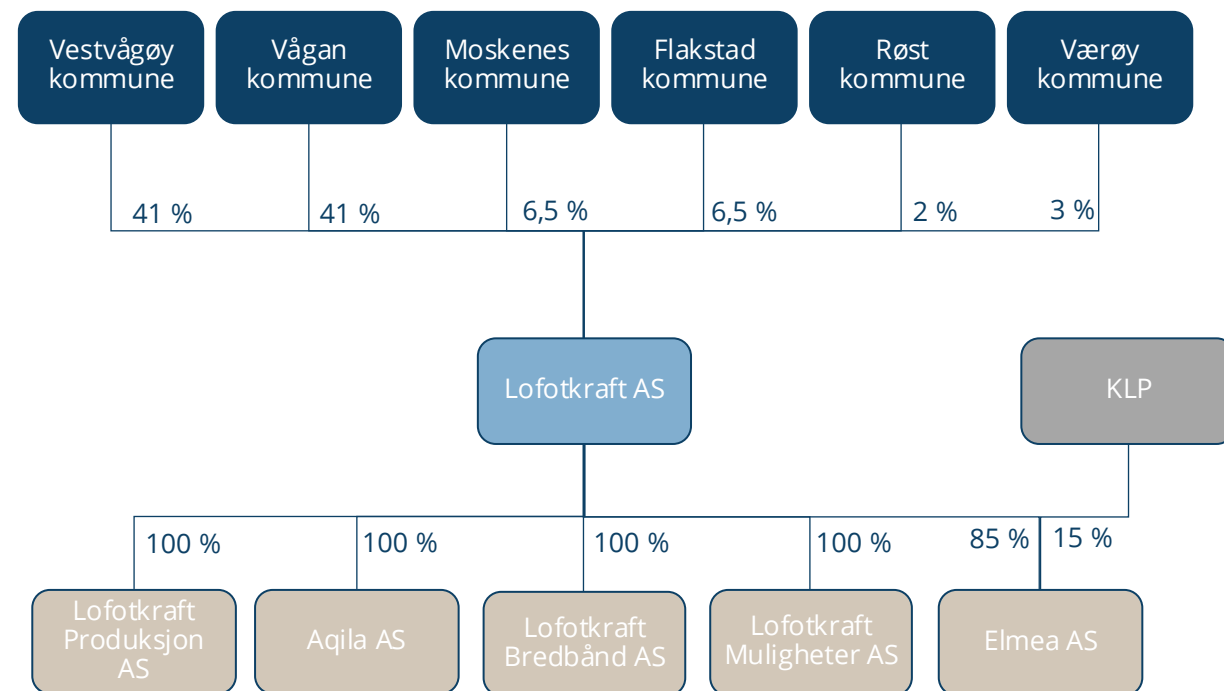
Lofotkraft-konsernet – restrukturering

[23 FEBRUAR] 2026

THOMMESSEN

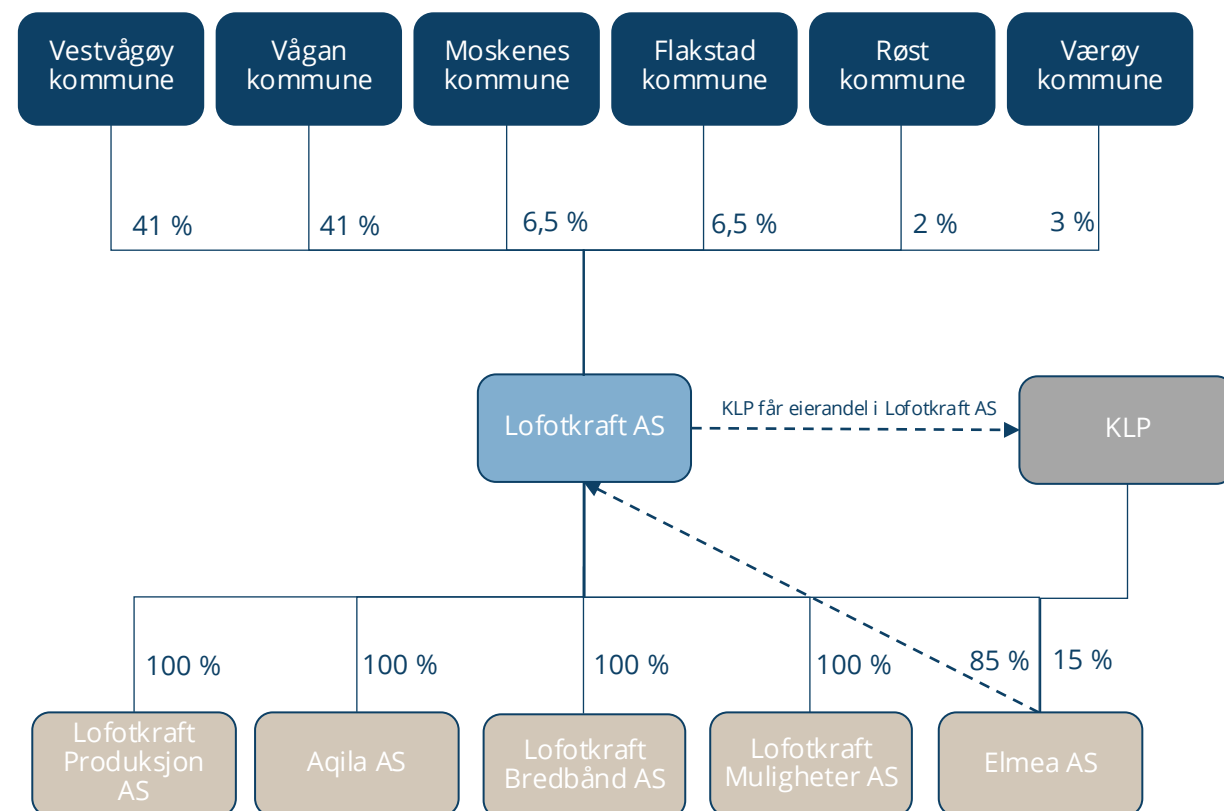
Dagens struktur og eierskap

- Morselskapet Lofotkraft AS eies av seks kommuner (samlet omtalt "**Eierkommunene**").
- Lofotkraft AS har følgende heleide datterselskaper:
 - Lofotkraft Produksjon AS
 - Aqila AS
 - Lofotkraft Bredbånd AS
 - Lofotkraft Muligheter AS
- Lofotkraft AS har følgende deleide datterselskaper:
 - Elmea AS, hvor Lofotkraft AS eier 85 % og KLP 15 % av aksjene
- Morselskapet Lofotkraft AS yter fellestjenester til samtlige selskaper i konsernet, med unntak av Aqila AS.
- Lofotkraft Produksjon AS eier og driver vannkraftverk

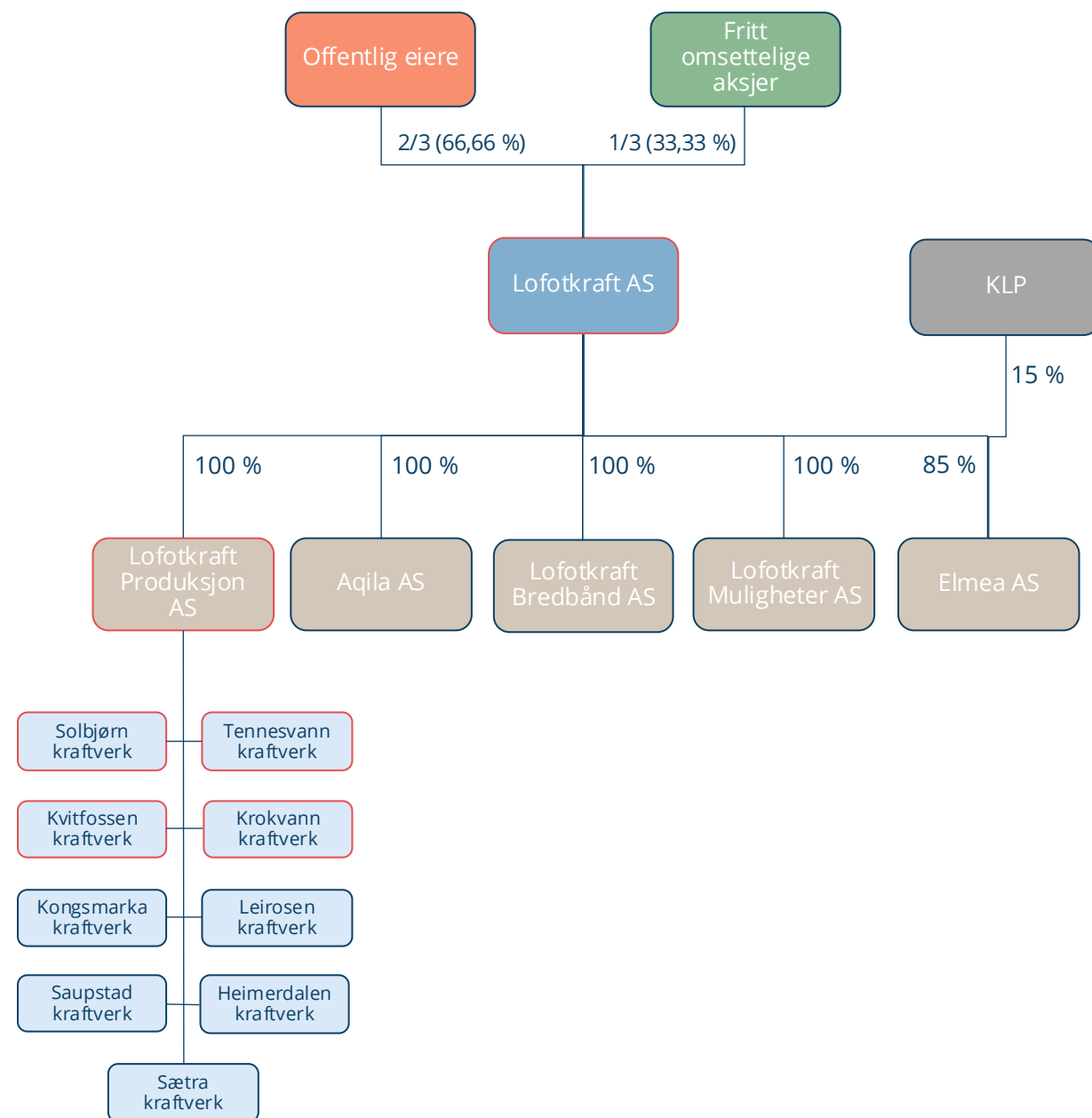
Formålene med restruktureringen

- Eierkommunene ønsker å restrukturere eierskapet i Lofotkraft-konsernet for å tilrettelegge for:
 - fortsatt kommunalt/offentlig eierskap til vannkraften, samtidig som Lofotkraft-konsernet frigjøres fra de eierbegrensninger som følger av konsesjonsregelverket for vannkraft;
 - at enkelte kommuner, dersom de ønsker det, kan redusere sine eierposter i Lofotkraft AS;
 - at private aktører kan skyte inn ny kapital og øke sine eierandeler i Lofotkraft AS; og
 - at dagens Lofotkraft-konsern fortsatt kan drifte og disponere vannkraften selv om eierskapet er utskilt.
- Etter restruktureringen, kan Lofotkraft AS om ønskelig løfte KLPs eierandel på 15 % i Elmea AS opp i Lofotkraft AS, blant annet for å:
 - Sikre at Elmea AS blir 100 % eid av Lofotkraft AS;
 - Legge til rette for at KLP kan tilføre kapital i Lofotkraft AS;
 - Tilrettelegge for at de andre Eierkommunene om ønskelig kan overdra aksjer til KLP.

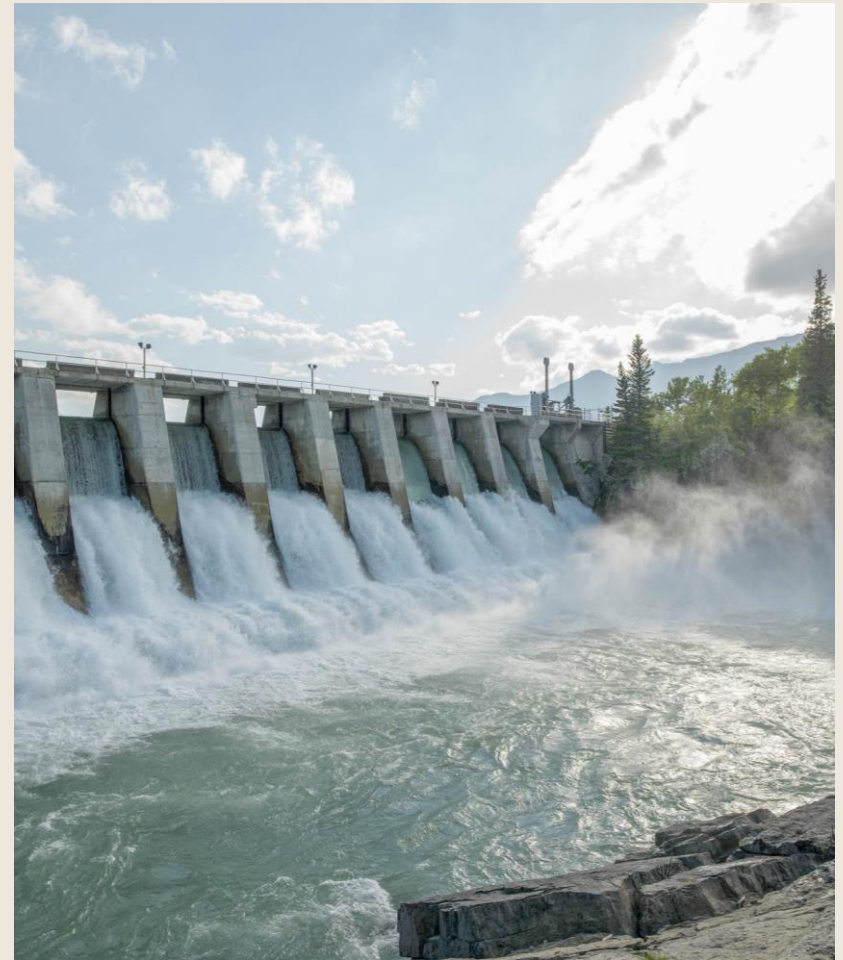

Krav til offentlig eierskap til vannkraft

- Lofotkraft Produksjon AS eier og driver 9 vannkraftverk i Lofoten.
- For kraftverkene som har konsesjoner etter den gamle industrikonsesjonsloven (nå vannfallsrettighetsloven) – Solbjørn, Tennesvann, Krok vann og Kvitfossen – er det begrensninger mht. hvem som direkte (Lofotkraft Produksjon AS) og indirekte (Lofotkraft AS) kan eie disse kraftverkene.
- Eierbegrensningen innebærer at så vel Lofotkraft AS som Lofotkraft Produksjon AS må eies med minst 2/3 av offentlige eiere.
 - Det innebærer begrensninger på hvor mange aksjer eventuelle private aktører kan kjøpe i Lofotkraft AS.
 - Det innebærer også – ut fra likebehandling – at den frie tredjedelen som er fritt omsettelig ifht. konsesjonsreglene i utgangspunktet må fordeles likt ut fra eiersats mellom Eierkommunene – som følge av at disse aksjene normalt vil ha større verdi da kjøpegruppen er større.

Restruktureringen - skille ut vannkraften i eget konsern

Restrukturering av eierskap til vannkraften

Restrukturering som ivaretar formålene

- For å gjennomføre en restrukturering som ivaretar formålene, ønsker Lofotkraft AS å skille ut alle ni vannkraftverk til i et eget selskap. Kraftverkene utgjør en mindre andel av den totale verdien av Lofotkraft-konsernet. Resterende verdier forblir i Lofotkraft-konsernet.
- Den nye strukturen vil bestå av et nytt og eget vannkraftkonsern, med et morselskap eid av Eierkommunene ("Lofoten Energi AS"), og et datterselskap som utelukkende eier vannkraftverkene ("Lofoten Vannkraftanlegg AS").
 - Når eierskapet til vannkraftproduksjonen skilles ut i et eget datterselskap må noen eie dette selskapet når det ikke lenger skal eies av Lofotkraft AS.
 - For å få en eier av produksjonsselskapet er det enkleste å fisjonere morselskapet i to, da eierselskapet (Lofoten Vannkraftanlegg AS) får en ny eier samtidig som man opprettholder den bakenforliggende eierstrukturen.
 - Alternativt måtte kommunene opprettet et eget aksjeselskap som kjøpte aksjene eller ervervet aksjene direkte fra Lofotkraft AS, noe som er langt mer komplisert. I den forbindelse er det grunn til å nevne kapitalisering ved et eventuelt kjøp av aksjer.
- Om ønskelig kan man senere fusjonere mor- og datterselskap slik at Eierkommunene direkte eier produksjonsselskapet til vannkraften (Lofoten Vannkraftanlegg AS).
 - Det er noe vi fraråder da konsernstrukturen for vannkraften gir fleksibilitet, f.eks.: Konesjonspliktige kraftverk skilles ut til eget datterselskap av Lofoten Energi AS, og at aksjene i datterselskapet kan selges under fritaksmetoden, skilles ut, brukes til å ta inn nye investorer, mm.
- Lofotkraft-konsernet vil for øvrig bestå uendret og Lofotkraft Produksjon AS vil fortsatt drifte og forvalte kraften fra de utskilte kraftverkene i en avtaleperiode på 15 år.

MÅLSETTINGER

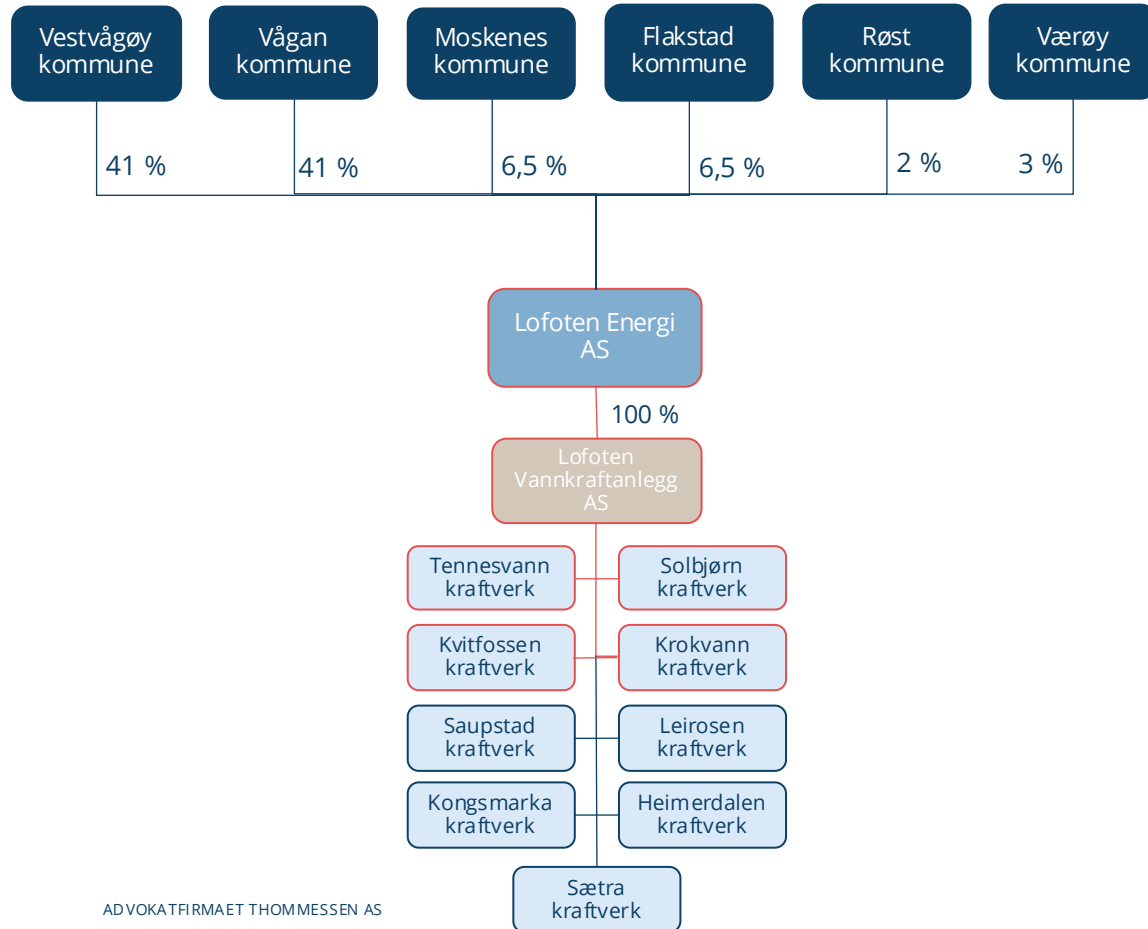
Tilrettelegge for:

- fortsatt kommunalt/offentlig eierskap til vannkraften, samtidig som Lofotkraft-konsernet frigjøres fra de eierbegrensninger som følger av konsesjons-regelverket for vannkraft;
- at enkelte kommuner, dersom de ønsker det, kan redusere sine eierposter i Lofotkraft AS, samtidig som det opprettholdes et stabilt og langsiktig eierskap blant dagens aksjonærer;
- at private aktører kan skyte inn ny kapital og øke sine eierandeler i Lofotkraft AS; og
- at Lofotkraft-konsernet fortsatt kan drifte og disponere vannkraften.

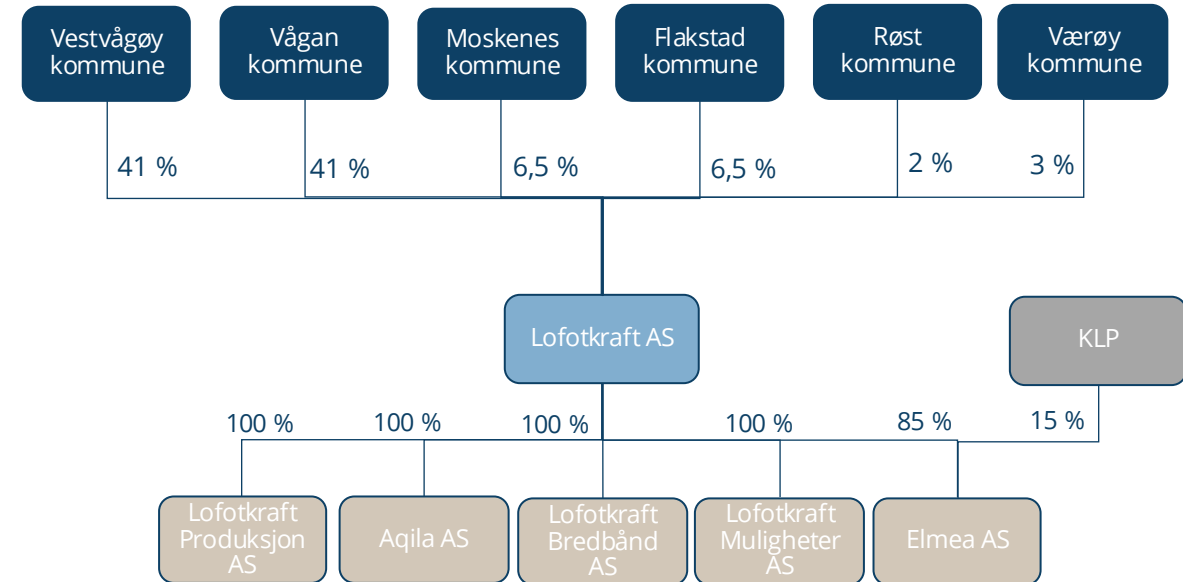
Struktur etter restrukturering

Underlagt eierbegrensninger

- må være minst 2/3 offentlig eid

Ikke underlagt eierbegrensninger

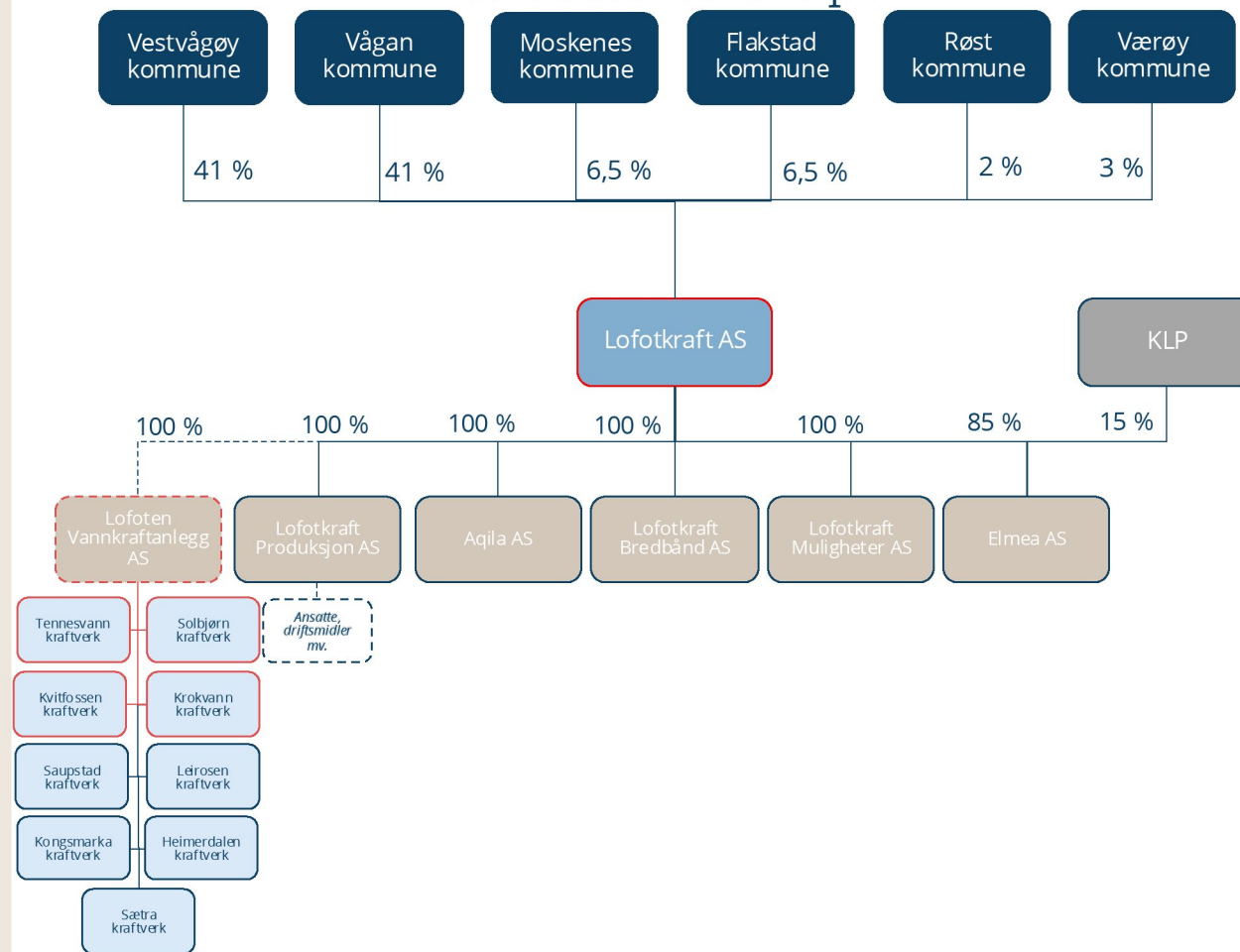

Hvordan gjennomføre restruktureringen?

Fisjon av Lofotkraft Produksjon AS

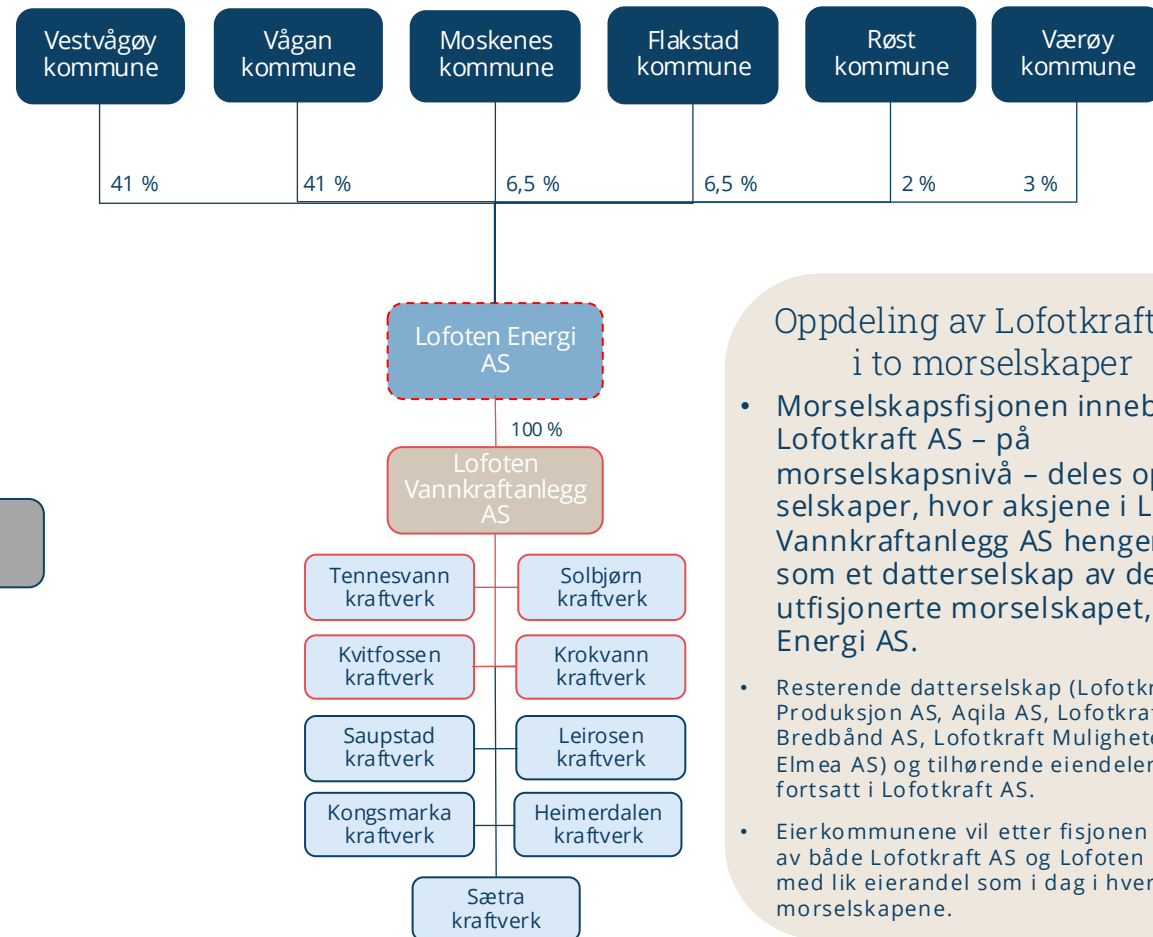
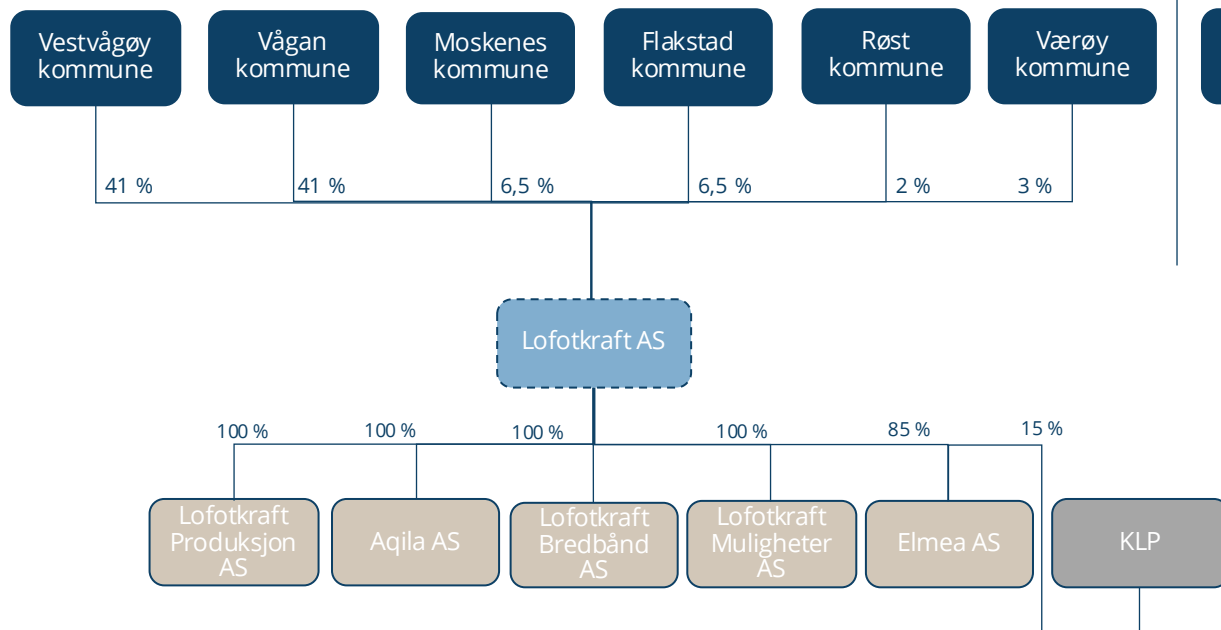
- Restruktureringen gjennomføres ved to fisjoner:
- Den første fisjonen innebærer at vannkraftverkene – på datterselskapsnivå – skilles ut fra Lofotkraft Produksjon AS og inn i et nyetablert selskap, Lofoten Vannkraftanlegg AS.
- Det er utelukkende eiendomsretten til fall mm og kraftverkene som overføres til det nye selskapet Lofoten Vannkraftanlegg AS.
- Ansatte, avtaler, driftsmidler mv. ligger fortsatt i Lofotkraft Produksjon AS.

Oppdeling av Lofotkraft Produksjon AS i to datterselskaper

Hvordan gjennomføre restruktureringen?

Fisjon av Lofotkraft AS

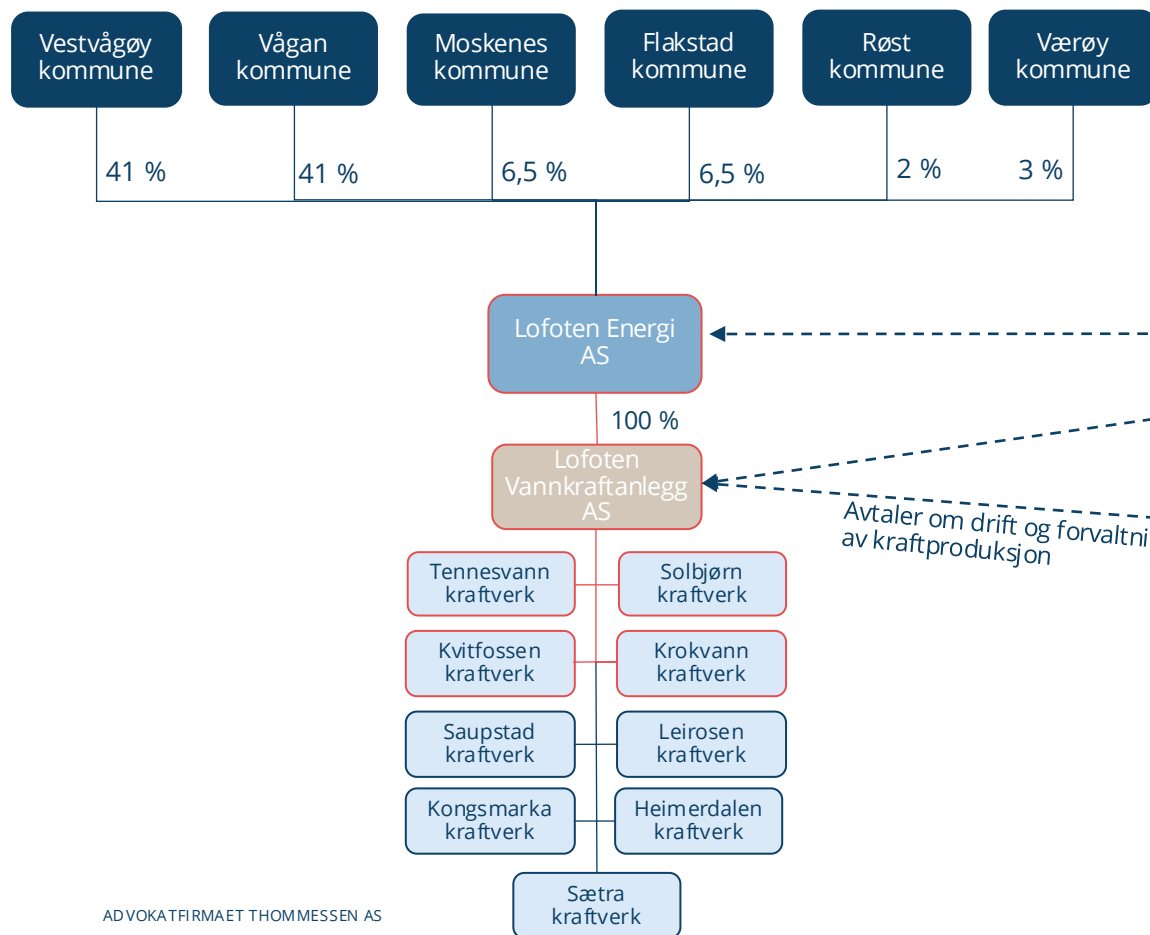

Oppdeling av Lofotkraft AS i to morselskaper

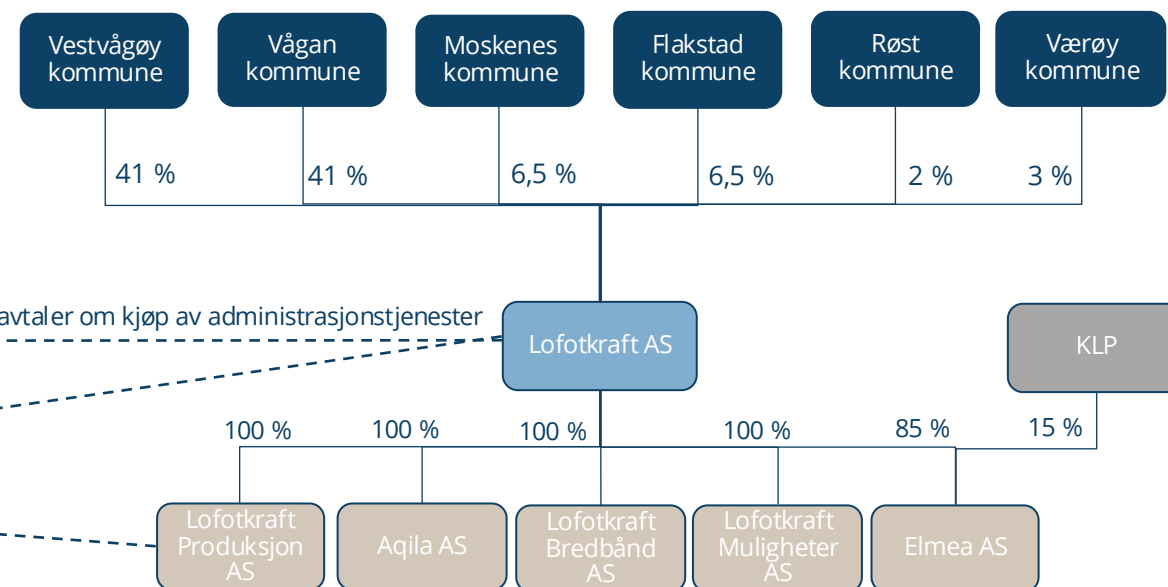
- Morselskapsfisjonen innebærer at Lofotkraft AS – på morselskapsnivå – deles opp i to selskaper, hvor aksjene i Lofoten Vannkraftanlegg AS henger på som et datterselskap av det utfisjonerte morselskapet, Lofoten Energi AS.
- Resterende datterselskap (Lofotkraft Produksjon AS, Aqila AS, Lofotkraft Bredbånd AS, Lofotkraft Muligheter AS og Elmea AS) og tilhørende eiendeler ligger fortsatt i Lofotkraft AS.
- Eierkommunene vil etter fisjonen være eiere av både Lofotkraft AS og Lofoten Energi AS med lik eierandel som i dag i hver av morselskapene.

Endelig struktur med avtaler

Underlagt eierbegrensninger
– må være minst 2/3 offentlig eid

Ikke underlagt eierbegrensninger

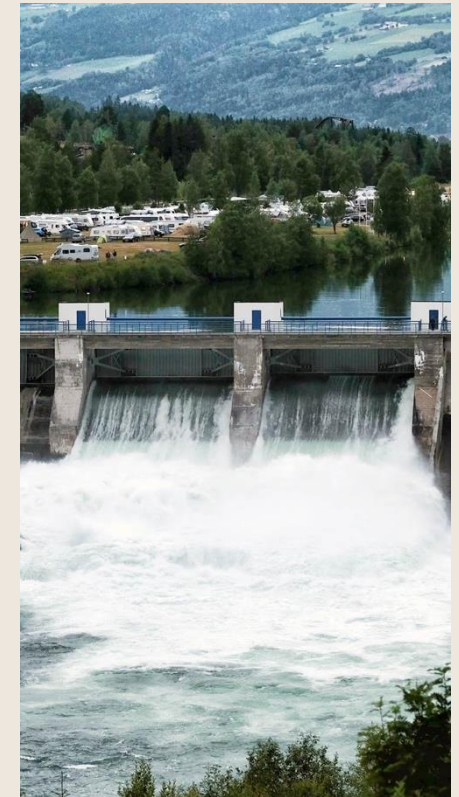
Evt avtaler om kjøp av administrasjonstjenester mv.

Avtaler om drift og forvaltning av kraftproduksjon

Restrukturering av eierskap til vannkraften

Organisering av eierskapet i Lofoten Energi AS

- For å sikre at Eierkommunenenes muligheter for salg av fritt omsettelige aksjer i Lofoten Energi AS ikke skjevdeles, kan fordelingen av aksjer reguleres ved å etablere to aksjeklasser:
 - A-aksjer: Eierbegrensninger (kan kun eies av Eierkommunene, evt. andre offentlige rettssubjekter).
 - B-aksjer: Fritt omsettelige aksjer.
- To aksjeklasser (A- og B-aksjer) er vanlig i konsern hvor det er eierbegrensninger som dette.
- Ved etableringen vil hver av Eierkommunene gis en forholdsmessig andel A- og B-aksjer, tilsvarende eierandelen i Lofotkraft AS.

Forutsetninger og nødvendige tillatelser

Nødvendige eierbeslutninger

- Styret og generalforsamlingen i de respektive selskapene må treffe de nødvendige selskapsrettslige beslutningene knyttet til utfisjoneringsen av vannkraftverkene.

Nye selskapsdokumenter

- Må lages nye aksjonæravtaler og vedtekter for Lofotkraft AS og Lofoten Energi AS.
- I aksjonæravtalen for Lofoten Energi AS innføres to aksjeklasser (A- og B-aksjer) for å regulere eierbegrensninger og fordele salgsrett likt for de fritt omsettelige aksjene.

Kommersielle avtaler

Lofotkraft AS / Lofotkraft Produksjon AS beholder kontroll over vannkraften gjennom:

- Avtale om drift og forvaltning av kraftverkene (15 års varighet) med Lofoten Vannkraftanlegg AS
- Evt. avtale om innleie av nødvendig personell
- Evt. avtale om kjøp av administrasjons-tjenester (regnskap, IT-systemer mv.)

Offentligrettslig tillatelser

Det må søkes ED om:

- Bekreftelse på unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett, uten nye tyngende vilkår.
- Godkjenning av avtale om drift og forvaltning av kraftverkene (15 år) i henhold til forskrift om utleie av vannkraftanlegg

Skattemessig forutsetninger

Tilrettelegge for at:

- Fisjonene gjennomføres skattefritt etter skatteloven §11-4 ved blant annet å følge aksjelovens regler for fisjon.
- At dokumentavgift eller andre offentlige avgifter ikke utløses.